

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

NACRT

ZAKON
O POLOŽAJU I OVLAŠĆENJIMA CRVENOG KRSTA
REPUBLIKE SRPSKE

Banja Luka, maj 2024. godine

**ZAKON
O POLOŽAJU I OVLAŠĆENJIMA CRVENOG KRSTA
REPUBLIKE SRPSKE**

**GLAVA I
OSNOVNE ODREDBE**

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se položaj i javna ovlašćenja Crvenog krsta Republike Srpske (u daljem tekstu: Crveni krst), upotreba i zaštita znaka crvenog krsta koji koristi Crveni krst i naziva „Crveni krst”, način finansiranja i finansijske olakšice, nadzor nad zakonitošću rada i druga pitanja od značaja za Crveni krst.

Član 2.

(1) Crveni krst je jedinstvena, humanitarna, nezavisna, neprofitna i dobrovoljna organizacija koja djeluje na teritoriji Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) i sastavni je dio Društva Crvenog krsta/križa BiH.

(2) Crveni krst sprovodi javna ovlašćenja utvrđena ovim zakonom i obavlja djelatnosti od javnog interesa, u skladu sa ratifikovanim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima i opštim aktima.

(3) Pri sprovođenju javnih ovlašćenja i obavljanju djelatnosti od javnog interesa Crveni krst saraduje sa republičkim organima i organima jedinica lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima koja se bave humanitarnim djelatnostima i djeluje u skladu sa:

1) ratifikovanim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava, a prvenstveno sa Ženevskom konvencijom o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine (u daljem tekstu: Ženevske konvencije) i Dopunskim protokolima uz Ženevsku konvenciju od 8. juna 1977. godine (u daljem tekstu: Dopunski protokoli),

2) osnovnim načelima, Statutom i drugim aktima i pravilima koje usvaja Međunarodni pokret Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca (u daljem tekstu: Međunarodni pokret).

Član 3.

(1) Crveni krst ostvaruje humanitarne zadatke u oblasti zaštite i unapređenja zdravlja, socijalne zaštite, zdravstvenog i humanitarnog vaspitanja i zalaže se za poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

(2) Crveni krst ima status udruženja od javnog interesa.

(3) Republika i jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju kontinuirano finansiranje programskih aktivnosti i funkcionisanje organizacija Crvenog krsta.

Član 4.

- (1) Osnovni ciljevi djelovanja Crvenog krsta su:
- 1) sprečavanje i olakšavanje ljudskih patnji, posebno onih izazvanih prirodnim, ekološkim, epidemiološkim, tehnološkim ili drugim nesrećama i katastrofama,
 - 2) učešće u aktivnostima usmjerenim na zaštitu života i zdravlja stanovništva Republike, edukaciji i obrazovanju stanovništva u tim oblastima,
 - 3) podsticanje i unapređenje međuljudske solidarnosti i pomaganja, promovisanje volonterizma i rada sa mladima.
- (2) Pri ostvarivanju ciljeva iz stava 1. ovog člana Crveni krst djeluje u skladu sa načelima: humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti, nezavisnosti, dobrovoljnosti, jedinstvenosti i univerzalnosti poštujući prava i slobode svakog čovjeka, nezavisno od rase, boje kože, pola, jezika, vjeroispovijesti, socijalnog porijekla, obrazovanja, društvenog položaja, nacionalne pripadnosti, političkog ili drugog uvjerenja ili bilo kog drugog ličnog opredjeljenja ili statusa.

Član 5.

- (1) Na osnivanje, registraciju, unutrašnju organizaciju i prestanak rada Crvenog krsta primjenjuju se propisi kojima je uređena oblast osnivanja i rada udruženja i fondacija.
- (2) Način organizacije, članstvo, djelokrug i način rada i druga pitanja od značaja za rad Crvenog krsta uređuju se Statutom Crvenog krsta, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju udruženja i fondacije.

GLAVA II JAVNA OVLAŠĆENJA

Član 6.

- (1) Crveni krst sprovodi sljedeća javna ovlašćenja:
- 1) učestvuje u zaštiti i spasavanju stanovništva, materijalnih i drugih dobara u slučaju ratnih razaranja, elementarnih nepogoda i drugih nesreća i opasnosti u miru i ratu,
 - 2) organizuje prikupljanje i raspoređuje humanitarnu pomoć primljenu od međunarodnih i domaćih organizacija i drugih donatora,
 - 3) organizuje i prikuplja pomoć u Republici,
 - 4) organizuje dostavljanje u inostranstvo pomoći koju su republički organi i organi jedinice lokalne samouprave ili druga pravna ili fizička lica iz Republike prikupila,
 - 5) radi na prikupljanju i pružanju materijalne pomoći licima u potrebi, u ratu i miru,
 - 6) učestvuje u pružanju pomoći i njege u kući,
 - 7) učestvuje u prihvatanju i smještaju evakuisanog stanovništva, izbjeglica i raseljenih lica, pružanju pomoći i sprovođenju drugih mjera koje mogu doprinijeti zbrinjavanju nastradalog i ugroženog stanovništva, izbjeglica i raseljenih lica,
 - 8) radi na upoznavanju stanovništva sa međunarodnim konvencijama iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava, Ženevskim konvencijama i Dopunskim protokolima,
 - 9) obavlja i druge poslove u skladu sa ratifikovanim konvencijama i međunarodnim ugovorima iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava,
 - 10) obavlja poslove Službe traženja radi prikupljanja i evidentiranja podataka o evakuisanim, izbjeglim, raseljenim i nestalim licima usljed ratnih razaranja, elementarnih nepogoda i drugih nesreća, opasnosti u miru ili ratu, radi traženja nestalih lica u skladu sa

Ženevskim konvencijama, Dopunskim protokolima i pravilnikom kojim se propisuje rad Službe traženja Crvenog krsta Republike Srpske,

11) učestvuje u zdravstvenom prosvjećivanju stanovništva u borbi protiv zaraznih i nezaraznih bolesti, obučavanju stanovništva u pružanju prve pomoći za slučaj ratnih razaranja, elementarnih nepogoda i drugih nesreća ili opasnosti u miru i ratu,

12) učestvuje u osposobljavanju zaposlenih za pružanje prve pomoći na radu kod poslodavca,

13) vrši osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila iz pružanja prve pomoći u opštinskim i gradskim organizacijama Crvenog krsta,

14) organizuje i osposobljava ekipe za djelovanje u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća, a u saradnji sa republičkim organima uprave i organima jedinica lokalne samouprave sprovodi program pripreme za djelovanje prilikom elementarnih nepogoda i drugih nesreća,

15) promovise dobrovoljno davanje krvi i u saradnji sa službama i zdravstvenim ustanovama za transfuziju krvi, organizuje akcije dobrovoljnog davanja krvi, okuplja dobrovoljne davaoce krvi, vodi o njima evidenciju i dodjeljuje priznanja višestrukim dobrovoljnim davaocima krvi,

16) sprovodi kontinuirano informisanje i obuku stanovništva, posebno djece i omladine, o opasnostima od mina i drugih eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata,

17) u skladu sa principima i vrijednostima Crvenog krsta kontinuirano sprovodi edukaciju djece i omladine iz programskih oblasti kako bi osnažio njihove kapacitete za rad u zajednici i pružanje pomoći i podrške ljudima u potrebi,

18) obavlja i druge poslove uređene ovim zakonom.

(2) Pri sprovođenju javnih ovlašćenja iz stava 1. ovog člana Crveni krst vodi odgovarajuću evidenciju i izdaje potrebna uvjerenja.

(3) Crveni krst vodi brigu o unapređenju i usklađivanju aktivnosti u pružanju prve pomoći sa evropskim smjericama.

Član 7.

(1) U Crvenom krstu organizuje se Služba traženja radi poslova obavještanja o žrtvama rata u skladu sa Ženevskom konvencijom o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine, evidentiranja djece odvojene od roditelja usljed ratnih sukoba i radi traženja lica koja su nestala usljed ratnih događaja.

(2) Crveni krst pravilnikom propisuje organizaciju i rad Službe traženja, na koji Vlada Republike Srpske daje saglasnost.

Član 8.

(1) Sprovođenjem javnih ovlašćenja i djelatnosti od javnog interesa uređenih ovim zakonom Crveni krst saraduje sa nadležnim republičkim organima uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima i organizacijama.

(2) Republički organi uprave, jedinice lokalne samouprave i drugi organi i organizacije pružaju finansijsku i drugu pomoć s ciljem uspješne realizacije programskih aktivnosti i zadataka, u skladu sa odredbama ovog zakona.

GLAVA III

UPOTREBA I ZAŠTITA ZNAKA I NAZIVA CRVENOG KRSTA

Član 9.

(1) Znak crvenog krsta koji koristi Crveni krst Republike Srpske ima četiri jednaka kraka, sastavljen je od pet jednakih kvadrata crvene boje i postavlja se uvijek na bijelom polju, a kraci znaka ne smiju da dodiruju ivice bijelog polja.

(2) Pravo na korišćenje znaka crvenog krsta iz stava 1. ovog člana i naziva „Crveni krst” ima samo Crveni krst Republike Srpske.

(3) Logotip Crvenog krsta Republike Srpske sastoji se od znaka crvenog krsta oko kojeg se ispisuje naziv „Crveni krst Republike Srpske“ .

(4) Preko znaka Crvenog krsta nije dozvoljeno ispisivanje naziva, simbola ili drugih znakova.

(5) Znak Crvenog krsta može se upotrebljavati kao zaštitni i indikativni znak, u skladu sa odredbama Ženevskih konvencija i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 10.

U vrijeme mira znak Crvenog krsta ima indikativnu upotrebu, odnosno koristi se za obilježavanje:

1) zgrada, opreme, materijala, prevoznih sredstava i osoblja Crvenog krsta Republike Srpske i

2) mjesta određenih za pružanje prve pomoći u naseljima, saobraćajnicama, preduzećima, ustanovama i organizacijama, kao i mjesta na kojima su smješteni sanitetski materijal i oprema koja služi za pružanje prve pomoći uz saglasnost Crvenog krsta.

Član 11.

(1) Indikativni znak Crvenog krsta je srazmjerno malih dimenzija u odnosu na objekat na kome se ističe.

(2) Uz znak Crvenog krsta ili oko njega se uvijek ispisuje naziv ili inicijali Crvenog krsta kojem pripadaju zgrade, oprema, materijali, prevozna sredstva i osoblje.

Član 12.

U periodu oružanih sukoba znak Crvenog krsta upotrebljava se kao zaštitni znak:

1) zgrada, opreme, sanitetskog materijala, prevoznih sredstava i radnika u zdravstvenim ustanovama,

2) zgrada, opreme, sanitetskog materijala, prevoznih sredstava i radnika Crvenog krsta koje su određene za pronalaženje, prikupljanje, prenošenje i njegu ranjenika i bolesnika ili za sprečavanje bolesti,

3) ekipa za pružanje prve medicinske pomoći koje organizuju zdravstvene ustanove, organizacije i Crveni krst, za vrijeme dok obavljaju te poslove,

4) sredstava kopnenog, vodnog i vazdušnog saobraćaja koja služe za prevoz ranjenika, bolesnika i sanitetskog materijala,

5) sanitetskog i vjerskog osoblja.

Član 13.

(1) Zaštitni znak Crvenog krsta je maksimalno moguće veličine u odnosu na objekat na kome se ističe i postavlja se na sve strane i krovove objekta i na sve strane i ravne površine transportnih sredstava, tako da bude vidljiv sa kopna, sa mora i iz vazduha.

(2) Uz znak Crvenog krsta i u njegovoj neposrednoj blizini nije dozvoljeno stavljati natpise ili druge znakove.

(3) Sanitetsko, odnosno medicinsko i vjersko osoblje nosi znak Crvenog znaka na nadlaktici lijeve ruke, na bijeloj traci sa vodootpornim žigom.

(4) Sanitetsko, odnosno medicinsko i vjersko osoblje nosi i legitimaciju u skladu sa Prvim dopunskim protokolom Ženevske konvencije iz 1977. godine.

(5) Trake sa znakom Crvenog krsta i legitimacije osoblju iz st. 3. i 4. ovog člana izdaje Crveni krst uz saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (u daljem tekstu: Ministarstvo) i o tome vodi evidenciju.

(6) Ministar zdravlja i socijalne zaštite (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim se propisuje upotreba znaka Crvenog krsta, zaštita znaka i posebnih signala za identifikaciju Crvenog krsta Republike Srpske, sadržaj i izgled legitimacije, sadržaj i način vođenja evidencije.

Član 14.

(1) Međunarodni komitet Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca i Međunarodna federacija društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca mogu da koriste svoje znake u bilo koje vrijeme dok obavljaju aktivnost u Republici.

(2) Nacionalna društva Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca drugih država mogu da koriste svoje znake uz odobrenje Crvenog krsta dok obavljaju aktivnosti u Republici.

Član 15.

(1) Crveni krst može, u skladu sa Pravilnikom iz člana 13. stav 6. ovog zakona, odobriti korišćenje znaka Crvenog krsta trećem licu.

(2) Odobrenje se izdaje u pismenom obliku i može se izdati za jednokratno korišćenje ili korišćenje znaka Crvenog krsta za određeno vrijeme.

(3) U odobrenju se utvrđuju međusobna prava i obaveze trećeg lica i Crvenog krsta u vezi sa korišćenjem znaka Crvenog krsta u skladu sa ovim zakonom.

Član 16.

(1) Naziv „Crveni krst“ u Republici može da ističe samo Crveni krst kao humanitarna, dobrovoljna i organizacija od javnog interesa koja djeluje na osnovu načela Međunarodnog pokreta.

(2) Naziv „Crveni krst“ mogu da ističu i treća lica koja se stavljaju na raspolaganje organizaciji Crvenog krsta za obavljanje djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom, ali samo dok obavljaju te djelatnosti, te se u odobrenju jasno navodi vrsta objekta, opreme, materijala, prevoznog sredstva, zadatak koji se obavlja i period važenja odobrenja.

Član 17.

(1) Pod uslovima predviđenim međunarodnim humanitarnim pravom sanitetsko osoblje, sanitetske jedinice, zdravstvene ustanove i sanitetski transport mogu u vrijeme

oružanih sukoba da koriste posebne signale za identifikaciju, u skladu sa Pravilnikom iz člana 13. stav 6. ovog zakona.

(2) Crveni krst donosi Pravilnik o korišćenju signala za identifikaciju osoblja i volontera Crvenog krsta.

(3) Ministar donosi Pravilnik o korišćenju signala za identifikaciju za zdravstvene radnike u Republici Srpskoj.

Član 18.

(1) Zabranjeno je svako korišćenje znaka Crvenog krsta koje nije predviđeno ovim zakonom.

(2) Zabranjeno je i korišćenje imitacija znaka Crvenog krsta i korišćenje znakova koji su slični znaku Crvenog krsta, crvenog polumjeseca ili znaku Trećeg dopunskog protokola (crveni kristal) i korišćenje tih znakova u okviru drugih znakova i obilježja, u bilo koje svrhe.

(3) Zabranjeno je i korišćenje znaka bijelog krsta na crvenom polju na bilo koji način i u bilo koje svrhe kao i u stavu 2. ovog člana.

(4) Zabranjeno je korišćenje signala za identifikaciju, osim za obilježavanje sanitetskog osoblja, sanitetskih jedinica, zdravstvenih ustanova i sanitetskih transporta u skladu sa ovim zakonom.

GLAVA IV

NAČIN FINANSIRANJA I FINANSIJSKE OLAKŠICE

Član 19.

(1) Crveni krst se finansira:

1) od redovnih članarina i članarina dobrotvora,

2) od priloga građana i pravnih lica, poklona i zavještanja,

3) od prihoda ostvarenih iz organizovanih akcija povodom „Nedjelje Crvenog krsta“ i „Nedjelje borbe protiv tuberkuloze“,

4) od prihoda ostvarenih u „Nedjelji solidarnosti“ i posebnih aktivnosti i akcija na prikupljanju novčanih i materijalnih sredstava,

5) od prihoda ostvarenih projektima preko domaćih i međunarodnih fondova, organa i organizacija,

6) od vlastitih uslužnih i drugih djelatnosti utvrđenih Statutom Crvenog krsta,

7) od lutrije i drugih prihoda ostvarenih od igara na sreću u skladu sa zakonom kojim se uređuju igre na sreću,

8) od prihoda od imovine i prava Crvenog krsta,

9) iz drugih izvora.

(2) Za sprovođenje javnih ovlašćenja i ostvarivanje programa iz odredaba ovog zakona sredstva se obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske i u budžetu jedinica lokalne samouprave.

(3) Organi jedinica lokalne samouprave mogu da obezbijede i dopunska sredstva za finansiranje programa i djelatnosti koji nisu obuhvaćeni odredbama ovog zakona.

(4) Sredstva iz st. 2. i 3. ovog člana obezbjeđuju se u skladu sa zakonom, preko republičkih organa i organa jedinica lokalne samouprave nadležnih za poslove iz oblasti zdravlja i socijalne zaštite, a raspoređuju se organizacijama Crvenog krsta na osnovu njihovih godišnjih programa rada i finansijskih planova koji se dostavljaju organima preko kojih su sredstva obezbijeđena.

(5) Sredstva dodijeljena Crvenom krstu iz budžeta Republike Srpske i budžeta jedinica lokalne samouprave podliježu sistemu kontrole i revizije na način utvrđen zakonom kojim se uređuje budžetski sistem Republike Srpske.

Član 20.

Organizacije i druga pravna lica, građani i njihova udruženja koji organizuju priredbe (kulturne, bioskopske, zabavne, sportske i druge) na koje je dozvoljen pristup sa plaćenim ulaznicama dužni su da plaćaju Crvenom krstu 5% na vrijednost svake prodate ulaznice.

Član 21.

(1) Posebne manifestacije koje obilježava Crveni krst su:

- 1) „Nedjelja Crvenog krsta“, koja se održava svake godine od 8. do 15. maja, i
- 2) „Nedjelja borbe protiv tuberkuloze“, koja se održava svake godine od 14. do 21. septembra.

(2) U periodu posebnih manifestacija iz stava 1. ovog člana, u korist Crvenog krsta, obavezno se naplaćuje građanska i doplatna (poštanska) markica koju štampa Crveni krst Republike Srpske, čija je vrijednost:

- 1) za svaku prodatu putničku kartu u međunarodnom avionskom, željezničkom, brodskom i autobuskom saobraćaju – 30% cijene karte,
- 2) za svaku prodatu putničku kartu u unutrašnjem avionskom, željezničkom, brodskom i autobuskom saobraćaju – 20% cijene karte,
- 3) za svaku poštansku pošiljku u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, osim na pošiljke novina i časopisa – 30% od iznosa nominalne vrijednosti poštanske marke za pisma težine do 20 grama,
- 4) za sve ostale poštanske i kurirske usluge primljene u Republici – 10% od nominalne vrijednosti pošiljke.

Član 22.

Crveni krst, posebno njegove gradske i opštinske organizacije, mogu za vrijeme „Nedjelje Crvenog krsta“ i „Nedjelje borbe protiv tuberkuloze“, kao i za vrijeme drugih organizovanih akcija solidarnosti, organizovati prikupljanje dobrovoljnih priloga.

Član 23.

(1) Obveznici uplate sredstava iz člana 19. stav 1. tačka 7) i stava 3. ovog zakona dužni su da sredstva uplaćuju na žiro račun republičke organizacije Crvenog krsta najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Obveznici uplate sredstava iz člana 19. stav 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 8) i 9) i stava 3. ovog zakona dužni su da sredstva uplaćuju na žiro račun gradske/opštinske organizacije Crvenog krsta na čijem su području sredstva ostvarena najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Obveznici uplate sredstava iz člana 19. t. 6), 8) i 9) ovog zakona dužni su da sredstva uplaćuju na žiro račune organizacija Crvenog krsta u zavisnosti od nosioca aktivnosti najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

(4) Obveznici uplate sredstava iz člana 21. stav 2. ovog zakona dužni su da sredstva od prodaje građanskih markica uplaćuju na žiro račun gradske/opštinske organizacije, a sredstva od prodaje poštanskih markica uplaćuju na žiro račun republičke organizacije Crvenog krsta.

(5) Kontrolu obračuna i uplate sredstava iz člana 19. iz stava 4. ovog zakona vrši Poreska uprava Republike Srpske.

(6) Raspodjela sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se na način propisan opštim aktom Crvenog krsta uz pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Član 24.

(1) Crveni krst može organizovati ishranu i smještaj ugroženih lica u redovnim ili vanrednim situacijama.

(2) Crveni krst u svojim objektima može pružati usluge privremenog smještaja i ishrane licima kojima je takav oblik pomoći potreban iz zdravstvenih ili socijalnih razloga, u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast socijalne zaštite, kao i svom članstvu.

(3) Pružanje usluga ishrane i smještaja iz st. 1. i 2. ovog člana ne smatra se ugostiteljskom djelatnošću.

Član 25.

Crveni krst oslobađa se plaćanja carina i drugih dažbina na sredstva koja ostvaruje po ovom zakonu, kao i na druga sredstva namijenjena humanitarnim aktivnostima i sredstva koja ostvaruje po drugom osnovu, u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast carinske politike.

Član 26.

Crveni krst ostvaruje pravo na donacije u obliku finansijskih olakšica:

1) oslobađa se plaćanja poštanskih usluga za sve vrste pošiljki Crvenog krsta za Službu traženja u vrijeme velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća, epidemija i oružanih sukoba,

2) oslobađa se plaćanja telefonskih i drugih usluga tokom prirodnih i drugih nesreća sa masovnim stradanjem stanovništva, za upućivanje poziva za dobrovoljne davaoce krvi,

3) troškove komunalnih usluga (potrošnja električne energije i vode, grijanja i odvoza smeća) plaća kao domaćinstvo (fizičko lice), a ne kao pravni subjekti.

Član 27.

(1) Opštinska i gradska organizacija Crvenog krsta počinje sa osposobljavanjem kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći ako ispunjava uslove koji se odnose na prostor, kadar i opremu u skladu sa propisima kojim se uređuje organizovanje obuke za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći.

(2) Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći organizacija Crvenog krsta podnosi Ministarstvu.

(3) Ministar rješenjem imenuje komisiju koja utvrđuje ispunjenost uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći.

(4) Komisija iz stava 3. ovog člana formira se za svaki konkretan slučaj i imenuje se iz reda zaposlenih službenika u Ministarstvu.

(5) Komisija iz stava 3. ovog člana dužna je da sačini zapisnik o provjeri ispunjenosti uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći.

(6) Na osnovu zapisnika iz stava 5. ovog člana, ministar, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 2. ovog člana, donosi rješenje kojim se utvrđuje

ispunjenost uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći.

(7) Rješenje ministra iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(8) U slučaju promjene sjedišta opštinska ili gradska organizacija Crvenog krsta podnosi ponovo zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći, koji razmatra komisija iz stava 3. ovog člana.

GLAVA V

NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Član 28.

Nadzor nad zakonitošću rada gradskih i opštinskih organizacija Crvenog krsta vrši organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove društvenih djelatnosti i Crveni krst, a nadzor nad zakonitošću rada Crvenog krsta vrši Ministarstvo u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje rad udruženja i fondacija u Republici.

Član 29.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj organizacija i drugo pravno lice ako kao obveznik uplate sredstava u skladu sa čl. 19. i 20. ovog zakona ne vrši uplatu odgovarajućeg iznosa sredstava u korist Crvenog krsta.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji i drugom pravnom licu novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM.

Član 30.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje koristi znak Crvenog krsta suprotno odredbama člana 18. stav 1. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM.

Član 31.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje koristi imitaciju znaka Crvenog krsta, znakove koji su slični znaku Crvenog krsta ili znak u okviru drugih znakova (član 18. stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM.

Član 32.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje koristi znak bijelog krsta na crvenoj podlozi (član 18. stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM.

Član 33.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje koristi signale za identifikaciju suprotno odredbama ovog zakona (član 18. stav 4).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM.

GLAVA VI

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

U roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona bolnice i druge zdravstvene ustanove koje koriste znak Crvenog krsta, zamijeniće ga alternativnim znakom predviđenim Konvencijom Ujedinjenih nacija o saobraćajnim znacima i signalima (latiničko slovo „H“ na plavom polju), a zdravstvene ustanove i njihove organizacione jedinice i sanitetska vozila znak Crvenog krsta zamijeniće znakom plave pahuljice.

Član 35.

Crveni krst će usaglasiti svoj statut i druge opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36.

(1) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

1) Pravilnik o upotrebi znaka Crvenog krsta, zaštiti znaka i posebnih signala za identifikaciju Crvenog krsta Republike Srpske iz člana 13. stav 6. ovog zakona,

2) Pravilnik o korišćenju signala za identifikaciju za zdravstvene radnike u Republici Srpskoj iz člana 17. stav 3. ovog zakona.

(2) Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona primjenjuju se akti koji su važili prije stupanja na snagu ovog zakona ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 37.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/94 i 110/03) i Zakon o upotrebi i zaštiti znaka crvenog krsta i naziva Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/94).

Član 38.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O POLOŽAJU I OVLAŠĆENJIMA
CRVENOG KRSTA REPUBLIKE SRPSKE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o položaju i ovlaštenjima Crvenog krsta Republike Srpske sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 12. i 18. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika, između ostalog, uređuje i druge oblike socijalne zaštite i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom.

Članom 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.04-020-939/24 od 29. aprila 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII t. 12. i 18. na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje i druge oblike socijalne zaštite i druge odnose od interesa za Republiku. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), u obrazloženju Nacrta zakona naveo razloge za donošenje novog Zakona o položaju i ovlaštenjima Crvenog krsta Republike Srpske. Prema navodima obrađivača, predmetna materija je uređena sa dva važeća zakona, i to Zakonom o položaju i ovlaštenjima Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/94 i 110/03) i Zakonom o upotrebi i zaštiti znaka crvenog krsta i naziva Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/94), koji su doneseni prije 30 godina i bilo je neophodno donijeti novi Zakon s ciljem usklađivanja zakonskih rješenja kojim se uređuje ova materija sa pravnim sistemom Republike Srpske.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo uputio je obrađivaču Zakona određene primjedbe i sugestije koje su se odnosile na normiranje ovlaštenja u zakonu za donošenje podzakonskih akata, kao i na usklađivanje teksta Zakona sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18), Zakona o udruženjima i fondacijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 52/01 i 42/05) i Zakona o osnovima bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17,9/18, 46/23 i 88/23).

Sve upućene primjedbe i sugestije obrađivač Zakona je prihvatio i ugradio u tekst Zakona.

Obrađivač Zakona je u obrazloženju naveo da je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 10. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske i tačkom 13. Smjernica za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), utvrdio da Zakon o položaju i ovlaštenjima Crvenog krsta Republike Srpske ima značajan uticaj na javnost, te je tekst Zakona bio objavljen na internet stranici Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite radi dostavljanja primjedaba i sugestija i ostavljen je rok od 15 dana za dostavljanje eventualnih primjedaba i sugestija na tekst Zakona.

Budući da je predmetni zakon usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike Srpske i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Nacrt zakona o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-1009/24 od 26. marta 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Nacrta zakona o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta. Zbog toga je u Izjavi o usklađenosti navedena ocjena „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je potreba sistematičnog objedinjavanja dva postojeća zakona kojim se uređuje oblast i djelovanje Crvenog krsta Republike Srpske, a to su Zakon o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/94 i 110/03) i Zakon o upotrebi i zaštiti znaka crvenog krsta i naziva Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/94), imajući u vidu činjenicu da su zakoni doneseni 1994. godine (prije 30 godina), a sa ciljem usklađivanja predmetne materije sa pravnim sistemom Republike Srpske.

Takođe, razlog za donošenje ovog zakona jeste i namjera da se istakne značaj pozicije Crvenog krsta Republike Srpske, koji, osim javnih ovlašćenja prenijetih od strane Republike Srpske, ima i međunarodna ovlašćenja kao dio Međunarodnog pokreta, Međunarodne federacije Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca na osnovu sljedećih izvora prava: četiri Ženevske konvencije i tri Dopunska protokola, međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima čije odredbe se odnose na zaštitu osnovnih ljudskih prava.

Postoji stvarna potreba da se jasno pozicionira organizacija Crvenog krsta u društvu na osnovu II Rezolucije usvojene na Međunarodnoj konferenciji Pokreta Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Glava I Osnovne odredbe obuhvata čl. od 1. do 6. Nacrta zakona o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske (u daljem tekstu: ovaj zakon), kojima se uređuju predmet zakona, osnovni ciljevi Crvenog krsta i javna ovlašćenja koja sprovodi Crveni krst i djelatnosti od javnog interesa koja obavlja.

Članom 1. ovog zakona uređuju se položaj i javna ovlašćenja Crvenog krsta Republike Srpske (u daljem tekstu: Crveni krst), upotreba i zaštita znaka Crvenog krsta i naziva „Crveni krst“, način finansiranja i finansijske olakšice, nadzor nad zakonitošću rada i druga pitanja od značaja za Crveni krst.

Članom 2. ovog zakona uređuje se da je Crveni krst jedinstvena, humanitarna, nezavisna, neprofitna i dobrovoljna organizacija koja djeluje na teritoriji Republike Srpske i sastavni je dio Društva Crvenog krsta/križa BiH, te da sprovodi javna ovlašćenja utvrđena ovim zakonom i obavlja djelatnosti od javnog interesa, u skladu sa ratifikovanim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima i opštim aktima. Pri sprovođenju javnih ovlašćenja i obavljanju djelatnosti od javnog interesa, Crveni krst saraduje sa republičkim organima i organima jedinica lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima koja se bave humanitarnim djelatnostima i djeluje u skladu sa: ratifikovanim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava, a

prvenstveno sa Ženevskom konvencijom o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine i Dopunskim protokolima uz Ženevsku konvenciju od 8. juna 1977. godine; osnovnim načelima, Statutom i drugim aktima i pravilima koje usvaja Međunarodni pokret Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca.

Članom 3. ovog zakona propisano je da Crveni krst ostvaruje humanitarne zadatke u oblasti zaštite i unapređenja zdravlja, socijalne zaštite, zdravstvenog i humanitarnog vaspitanja i zalaže se za poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te da Crveni krst uživa posebnu zaštitu Republike i da Republika i jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju kontinuirano finansiranje programskih aktivnosti i funkcionisanje organizacija Crvenog krsta.

Članom 4. ovog zakona propisani su osnovni ciljevi djelovanja Crvenog krsta: sprečavanje i olakšavanje ljudskih patnji, posebno onih izazvanih prirodnim, ekološkim, epidemiološkim, tehnološkim ili drugim nesrećama i katastrofama; učešće u aktivnostima usmjerenim na zaštitu života i zdravlja stanovništva Republike, edukaciji i obrazovanju stanovništva u navedenim oblastima; podsticanje i unapređenje međuljudske solidarnosti i pomaganja; promovisanje volonterizma i rada sa mladima. Djelovanje Crvenog krsta zasniva se na načelima: humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti, nezavisnosti, dobrovoljnosti, jedinstvenosti i univerzalnosti, poštujući prava i slobode svakog čovjeka, nezavisno od rase, boje kože, pola, jezika, vjeroispovijesti, socijalnog porijekla, obrazovanja, društvenog položaja, nacionalne pripadnosti, političkog ili drugog uvjerenja ili bilo kog drugog ličnog opredjeljenja ili statusa.

Članom 5. ovog zakona propisano je da se na osnivanje, registraciju, unutrašnju organizaciju i prestanak rada Crvenog krsta primjenjuju propisi kojima je uređena oblast osnivanja i rada udruženja i fondacija. Način organizacije, članstvo, djelokrug i način rada i druga pitanja od značaja za rad Crvenog krsta uređuju se Statutom Crvenog krsta u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju udruženja i fondacije.

Glava II Javna ovlašćenja obuhvata čl. 6, 7. i 8. ovog zakona kojima je taksativno navedeno koja su to javna ovlašćenja koja sprovodi Crveni krst, te da Crveni krst u sprovođenju ovlašćenja ima obavezu vođenja odgovarajućih evidencija i izdavanja potrebnih uvjerenja.

Članom 6. ovog zakona propisana su javna ovlašćenja koja sprovodi Crveni krst: učestvuje u zaštiti i spasavanju stanovništva, materijalnih i drugih dobara, u slučaju ratnih razaranja, elementarnih nepogoda i drugih nesreća i opasnosti u miru i ratu, organizuje prikupljanje i raspoređuje humanitarnu pomoć primljenu od međunarodnih i domaćih organizacija i drugih donatora, organizuje i prikuplja pomoć u Republici, organizuje dostavljanje u inostranstvo pomoći koju su republički organi i organi jedinice lokalne samouprave ili druga pravna ili fizička lica iz Republike prikupila, radi na prikupljanju i pružanju materijalne pomoći licima u potrebi, u ratu i miru, učestvuje u pružanju pomoći i njege u kući, učestvuje u prihvatanju i smještaju evakuisanog stanovništva, izbjeglica i raseljenih lica, pružanju pomoći i sprovođenju drugih mjera koje mogu doprinijeti zbrinjavanju nastradalog i ugroženog stanovništva, izbjeglica i raseljenih lica, radi na upoznavanju stanovništva sa međunarodnim konvencijama iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava, Ženevskim konvencijama i Dopunskim protokolima, obavlja i druge poslove u skladu sa ratifikovanim konvencijama i međunarodnim ugovorima iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava, obavlja poslove Službe traženja radi prikupljanja i evidentiranja podataka o evakuisanim, izbjeglim, raseljenim i nestalim licima usljed ratnih razaranja, elementarnih nepogoda i drugih nesreća, opasnosti u miru ili ratu, radi traženja nestalih lica u skladu sa Ženevskim konvencijama, Dopunskim protokolima i Pravilnikom o radu Službe traženja Crvenog krsta Republike Srpske, učestvuje u zdravstvenom prosvjećivanju stanovništva u borbi protiv zaraznih i nezaraznih bolesti, obučavanju

stanovništva u pružanju prve pomoći za slučaj ratnih razaranja, elementarnih nepogoda i drugih nesreća ili opasnosti u miru i ratu, učestvuje u osposobljavanju zaposlenih za pružanje prve pomoći na radu kod poslodavca, vrši osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila iz pružanja prve pomoći u opštinskim i gradskim organizacijama Crvenog krsta, organizuje i osposobljava ekipe za djelovanje u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća, u saradnji sa republičkim organima uprave i organima jedinica lokalne samouprave sprovodi program pripreme za djelovanje u elementarnim nepogodama i drugim nesrećama, promovise dobrovoljno davanje krvi i u saradnji sa službama i zdravstvenim ustanovama za transfuziju krvi organizuje akcije dobrovoljnog davanja krvi, okuplja dobrovoljne davaoce krvi, vodi o njima evidenciju i dodjeljuje priznanja višestrukim dobrovoljnim davaocima krvi, sprovodi kontinuirano informisanje i obuku stanovništva, a posebno djece i omladine, o opasnostima od mina i drugih eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata, u skladu sa principima i vrijednostima Crvenog krsta kontinuirano sprovodi edukaciju djece i omladine iz programskih oblasti kako bi osnažio njihove kapacitete za rad u zajednici i pružanje pomoći i podrške ljudima u potrebi, obavlja i druge poslove uređene ovim zakonom.

Članom 7. ovog zakona propisana je Služba traženja koja se organizuje u Crvenom krstu radi obavljanja poslova obavještavanja o žrtvama rata u skladu sa Ženevskom konvencijom o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine, evidentiranja djece odvojene od roditelja usljed ratnih sukoba i radi traženja lica koja su nestala usljed ratnih događanja.

Članom 8. ovog zakona propisano je da u sprovođenju javnih ovlašćenja i obavljanju djelatnosti od javnog interesa uređenih ovim zakonom, Crveni krst saraduje sa nadležnim republičkim organima uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima i organizacijama.

Glava III Upotreba i zaštita znaka i naziva Crvenog krsta obuhvata čl. od 9. do 18. ovog zakona.

Članom 9. ovog zakona propisano je izgled znaka crvenog krsta koji koristi Crveni krst, pravo na korišćenje tog znaka i naziva „Crveni krst” i logotip Crvenog krsta.

Članom 10. ovog zakona propisano je da u vrijeme mira znak Crvenog krsta ima indikativnu upotrebu, odnosno da se koristi za obilježavanje: zgrada, opreme, materijala, prevoznih sredstava i osoblja Crvenog krsta Republike Srpske i mjesta određenih za pružanje prve pomoći u naseljima, saobraćajnicama, preduzećima, ustanovama i organizacijama, kao i mjesta na kojima su smješteni sanitetski materijal i oprema koja služi za pružanje prve pomoći uz saglasnost Crvenog krsta.

Članom 11. ovog zakona propisano je da je indikativni znak Crvenog krsta srazmjerno malih dimenzija u odnosu na objekat na kome se ističe, da se uz znak Crvenog krsta ili oko njega uvijek ispisuje naziv ili inicijali Crvenog krsta kojem pripadaju zgrade, oprema, materijali, prevozna sredstva i osoblje.

Članom 12. ovog zakona propisano je da se u vrijeme oružanih sukoba znak Crvenog krsta upotrebljava kao zaštitni znak: zgrada, opreme, sanitetskog materijala, prevoznih sredstava i radnika u zdravstvenim ustanovama; zgrada, opreme, sanitetskog materijala, prevoznih sredstava i radnika Crvenog krsta koje su određene za pronalaženje, prikupljanje, prenošenje i njegu ranjenika i bolesnika ili za sprečavanje bolesti; ekipa za pružanje prve medicinske pomoći koje organizuju zdravstvene ustanove, organizacije i Crveni krst, za vrijeme dok obavljaju te poslove; sredstava kopnenog, vodnog i vazdušnog saobraćaja koja služe za prevoz ranjenika, bolesnika i sanitetskog materijala i sanitetskog i vjerskog osoblja.

Članom 13. ovog zakona propisano je da je zaštitni znak Crvenog krsta maksimalno moguće veličine u odnosu na objekat na kome se ističe i postavlja se na sve strane i krovove objekta i na sve strane i ravne površine transportnih sredstava tako da bude vidljiv sa kopna, sa mora i iz vazduha, te da uz znak Crvenog krsta i u njegovoj neposrednoj blizini nije dozvoljeno stavljati natpise ili druge znakove. Sanitetsko, odnosno medicinsko i vjersko

osoblje nosi znak Crvenog krsta na nadlaktici lijeve ruke, na bijeloj traci sa vodootpornim žigom. Sanitetsko, odnosno medicinsko i vjersko osoblje nosi i legitimaciju u skladu sa Prvim dopunskim protokolom Ženevske konvencije iz 1977. godine. Trake sa znakom Crvenog krsta i legitimacije osoblju izdaje Crveni krst uz saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite i o tome vodi evidenciju u skladu sa Pravilnikom o upotrebi znaka Crvenog krsta, zaštiti znaka i posebnih signala za identifikaciju Crvenog krsta. Ovim članom se dalje propisuje da ministar zdravlja i socijalne zaštite donosi Pravilnik o upotrebi znaka Crvenog krsta, zaštiti znaka i posebnih signala za identifikaciju Crvenog krsta Republike Srpske.

Članom 14. ovog zakona propisano je da Međunarodni komitet Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca i Međunarodna federacija društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca mogu da koriste svoje znake u bilo koje vrijeme, dok obavljaju aktivnost u Republici Srpskoj i da nacionalna društva Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca drugih država mogu da koriste svoje znake uz odobrenje Crvenog krsta, dok obavljaju aktivnosti u Republici Srpskoj.

Članom 15. ovog zakona propisano je da Crveni krst može, u skladu sa uslovima koji su propisani Pravilnikom iz člana 13. stav 6. ovog zakona, da odobri korišćenje znaka Crvenog krsta trećem licu, te da se odobrenje izdaje u pismenom obliku i može se izdati za jednokratno korišćenje ili korišćenje znaka Crvenog krsta za određeno vrijeme. U odobrenju se utvrđuju međusobna prava i obaveze trećeg lica i Crvenog krsta u vezi sa korišćenjem znaka Crvenog krsta u skladu sa ovim zakonom.

Članom 16. ovog zakona propisano je da naziv „Crveni krst“ u Republici Srpskoj može da ističe samo Crveni krst kao humanitarna, dobrovoljna i organizacija od javnog interesa koja djeluje na osnovu načela Međunarodnog pokreta, te da naziv „Crveni krst“ mogu da ističu i treća lica koja se stavljaju na raspolaganje organizaciji Crvenog krsta za obavljanje djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom, ali samo dok obavljaju te djelatnosti, te se u odobrenju jasno navodi vrsta objekta, opreme, materijala, prevoznog sredstva, zadatak koji se obavlja i period važenja odobrenja.

Članom 17. ovog zakona propisano je da pod uslovima predviđenim međunarodnim humanitarnim pravom sanitetsko osoblje, sanitetske jedinice, zdravstvene ustanove i sanitetski transport mogu u vrijeme oružanih sukoba da koriste posebne signale za identifikaciju, u skladu sa Pravilnikom iz člana 13. stav 6. ovog zakona, te da Crveni krst donosi Pravilnik o korišćenju signala za identifikaciju osoblja i volontera Crvenog krsta i ministar zdravlja i socijalne zaštite donosi Pravilnik o korišćenju signala za identifikaciju za zdravstvene radnike u Republici Srpskoj.

Članom 18. ovog zakona propisano je da je zabranjeno svako korišćenje znaka Crvenog krsta koje nije predviđeno ovim zakonom, te da je zabranjeno je i korišćenje imitacija znaka Crvenog krsta i korišćenje znakova koji su slični znaku Crvenog krsta, crvenog polumjeseca ili znaku Trećeg dopunskog protokola (crveni kristal), kao i korišćenje tih znakova u okviru drugih znakova i obilježja, u bilo koje svrhe. Zabranjeno je i korišćenje znaka bijelog krsta na crvenom polju, na bilo koji od načina iz stava 2. ovog člana, te je zabranjeno korišćenje signala za identifikaciju, osim za obilježavanje sanitetskog osoblja, sanitetskih jedinica, zdravstvenih ustanova i sanitetskih transporta, u skladu sa ovim zakonom.

Glava IV Način finansiranja i finansijske olakšice obuhvata čl. od 19. do 28. ovog zakona.

Članom 19. ovog zakona propisano je da se Crveni krst finansira: od redovnih članarina i članarina dobrotvora; od priloga građana i pravnih lica, poklona i zavještanja; od prihoda ostvarenih iz organizovanih akcija povodom „Nedjelje Crvenog krsta“ i „Nedjelje borbe protiv tuberkuloze“; od prihoda ostvarenih u „Nedjelji solidarnosti“ i posebnih aktivnosti i akcija na prikupljanju novčanih i materijalnih sredstava; od prihoda ostvarenih

projektima preko domaćih i međunarodnih fondova, organa i organizacija; od vlastitih uslužnih i drugih djelatnosti utvrđenih Statutom Crvenog krsta; od lutrije i drugih prihoda ostvarenih od igara na sreću u skladu sa zakonom kojim se uređuju igre na sreću; od prihoda od imovine i prava Crvenog krsta i iz drugih izvora. Takođe, za sprovođenje javnih ovlašćenja i ostvarivanje programa iz odredaba ovog zakona propisano je da se sredstva obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske i u budžetu jedinica lokalne samouprave, a da organi jedinica lokalne samouprave mogu da obezbijede i dopunska sredstva za finansiranje programa i djelatnosti koji nisu obuhvaćeni odredbama ovog zakona. Sredstva iz st. 2. i 3. ovog člana obezbjeđuju se u skladu sa zakonom, preko republičkih organa i organa jedinica lokalne samouprave nadležnih za poslove iz oblasti zdravlja i socijalne zaštite, a raspodjeljuju se organizacijama Crvenog krsta na osnovu njihovih godišnjih programa rada i finansijskih planova koji se dostavljaju organima preko kojih su sredstva obezbijedena, kao i da sredstva dodijeljena Crvenom krstu iz budžeta Republike i budžeta jedinica lokalne samouprave podliježu sistemu kontrole i revizije na način utvrđen zakonom kojim se uređuje budžetski sistem Republike Srpske.

Članom 20. ovog zakona propisuje se da su organizacije i druga pravna lica, građani i njihova udruženja koji organizuju priredbe (kulturne, bioskopske, zabavne, sportske i druge) na koje je dozvoljen pristup sa plaćenim ulaznicama dužni da plaćaju Crvenom krstu 5% vrijednosti svake prodate ulaznice.

Članom 21. ovog zakona propisane su posebne manifestacije koje obilježava Crveni krst i to: „Nedjelja Crvenog krsta“ koja se održava svake godine od 8. do 15. maja i „Nedjelja borbe protiv tuberkuloze“ koja se održava svake godine od 14. do 21. septembra. Takođe se propisuje da se za vrijeme trajanja posebnih manifestacija koje obilježava u korist Crvenog krsta, obavezno naplaćuje građanska i doplatna (poštanska) markica koju štampa Crveni krst Republike Srpske, a čija je vrijednost: za svaku prodatu putničku kartu u međunarodnom avionskom, željezničkom, brodskom i autobuskom saobraćaju – 30% cijene karte; za svaku prodatu putničku kartu u unutrašnjem avionskom, željezničkom, brodskom i autobuskom saobraćaju – 20% cijene karte; za svaku poštansku pošiljku u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, osim na pošiljke novina i časopisa – 30% od iznosa nominalne vrijednosti poštanske marke za pisma težine do 20 grama; za sve pošiljke ostale poštanske i kurirske usluge primljene u Republici Srpskoj – 10% od nominalne vrijednosti pošiljke.

Članom 22. ovog zakona propisano je da Crveni krst, posebno njegove gradske i opštinske organizacije mogu za vrijeme „Nedjelje Crvenog krsta“ i „Nedjelje borbe protiv tuberkuloze“, kao i za vrijeme drugih organizovanih akcija solidarnosti, organizovati prikupljanje dobrovoljnih priloga.

Članom 23. ovog zakona propisano je da su obveznici uplate sredstava iz člana 19. stav 1. tačka 7) i stava 3. ovog zakona dužni da sredstva uplaćuju na žiro račun republičke organizacije Crvenog krsta najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec; da su obveznici uplate sredstava iz člana 19. stav 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 8) i 9) i stava 3. ovog zakona dužni da sredstva uplaćuju na žiro račun gradske/opštinske organizacije Crvenog krsta na čijem su području sredstva ostvarena najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec; da su obveznici uplate sredstava iz člana 19. t. 6), 8) i 9) ovog zakona dužni da sredstva uplaćuju na žiro račune organizacija Crvenog krsta u zavisnosti od nosioca aktivnosti najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec; da su obveznici uplate sredstava iz člana 21. stav 2. ovog zakona dužni da sredstva od prodaje građanskih markica uplaćuju na žiro račun gradske/opštinske organizacije, a sredstva od prodaje poštanskih markica uplaćuju na žiro račun republičke organizacije Crvenog krsta, te da kontrolu obračuna i uplate sredstava iz člana 19. iz stava 4. ovog zakona vrši Poreska uprava Republike Srpske. Raspodjela sredstava ostvarenih u smislu stava 1. ovog člana utvrđuje se opštim aktom Crvenog krsta uz pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Članom 24. ovog zakona propisano je da Crveni krst može organizovati ishranu i smještaj ugroženih lica u redovnim ili vanrednim situacijama, te da Crveni krst u svojim objektima može pružati usluge privremenog smještaja i ishrane licima kojima je takav oblik pomoći potreban iz zdravstvenih ili socijalnih razloga, u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast socijalne zaštite, kao i svom članstvu, te da se pružanje usluga ishrane i smještaja iz st. 1. i 2. ovog člana ne smatra ugostiteljskom djelatnošću.

Članom 25. ovog zakona propisano je da se Crveni krst oslobađa plaćanja carina i drugih dažbina na sredstva koja ostvaruje po ovom zakonu, kao i na druga sredstva namijenjena humanitarnim aktivnostima i sredstva koja ostvaruje po drugom osnovu, u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast carinske politike.

Članom 26. ovog zakona propisano je da Crveni krst ostvaruje pravo na donacije u obliku finansijskih olakšica i to: oslobađa se plaćanja poštanskih usluga za sve vrste pošiljki Crvenog krsta za Službu traženja u vrijeme velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća, epidemija i oružanih sukoba; oslobađa se plaćanja telefonskih i drugih usluga u vrijeme prirodnih i drugih nesreća sa masovnim stradanjem stanovništva, za upućivanje poziva za dobrovoljne davaoce krvi; troškove komunalnih usluga (potrošnja električne energije i vode, grijanja i odvoza smeća) plaća kao domaćinstvo (fizičko lice), a ne kao pravni subjekti.

Članom 27. ovog zakona propisano je da opštinska i gradska organizacija Crvenog krsta počinje sa osposobljavanjem kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći ako ispunjava uslove koji se odnose na prostor, kadar i opremu u skladu sa propisima kojim se uređuje organizovanje obuke za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći. Ministar zdravlja i socijalne zaštite rješenjem imenuje komisiju koja utvrđuje ispunjenost uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći. Komisija iz stava 3. ovog člana formira se i imenuje iz reda zaposlenih službenika u Ministarstvu. Komisija iz stava 3. ovog člana dužna je da sačini zapisnik o provjeri ispunjenosti uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći. Na osnovu zapisnika komisije, ministar, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva, donosi rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći. Rješenje ministra iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda. U slučaju promjene sjedišta opštinska ili gradska organizacija Crvenog krsta podnosi ponovo zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova koji se odnose na prostor, kadar i opremu za osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći, koji razmatra komisija iz stava 3. ovog člana.

Glava V Nadzor i kaznene odredbe obuhvata čl. od 28. do 34. ovog zakona.

Članom 28. propisano je da nadzor nad zakonitošću rada gradskih i opštinskih organizacija Crvenog krsta vrši organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove društvenih djelatnosti i Crveni krst, a nadzor nad zakonitošću rada Crvenog krsta vrši Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje rad udruženja i fondacija u Republici Srpskoj.

Odredbama čl. 29, 30, 31, 32. i 33. ovog zakona propisane su kaznene odredbe za prekršaje učinjene suprotno odredbama ovog zakona.

Glava VI Prelazne i završne odredbe obuhvata čl. od 34. do 38. (uključujući i član 38).

Članom 36. ovog zakona propisani su podzakonski akti koje će ministar zdravlja i socijalne zaštite donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 37. ovog zakona propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/94 i 110/03) i Zakon o upotrebi i zaštiti znaka crvenog krsta i naziva Crvenog krsta Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/94).

Član 38. ovog zakona propisuje da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Prema Mišljenju Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske broj: 18.06-020-1359/24 od 8. maja 2024. godine, Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač Nacrta zakona o položaju i ovlašćenjima Crvenog krsta Republike Srpske prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa postupio u skladu sa Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

Prilikom izrade ovog zakona ispunjeni su uslovi koji su propisani odredbama Smjernica za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22). Procjena je da je Zakon od interesa za javnost, te je tekst Zakona bio objavljen na internet stranici Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite radi dostavljanja primjedaba i sugestija i ostavljen je rok od 15 dana za dostavljanje eventualnih primjedaba i sugestija na tekst Zakona. U ostavljenom roku nije bilo primjedaba i sugestija.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.